

HAARBY LOKALHISTORISKE FORENING.

Byvandring

20- 08- 2014.

Ruten: Linien 2 – Algade – Skolevej – Strandgade – Algade – Linien 2

Landinspektørboligen.

I 1889 startede landinspektør H. P. Jacobsen sin landinspektørvirksomhed i Haarby. I år 1900 købte og indrettede han Linien 2 til bolig og forretning. Senere blev der også indrettet filialkontor for Dreslette Sparekasse i huset.

En søn, Holger Jacobsen, blev også uddannet som landinspektør og overtog i 1928 forretningen i Haarby.

På grund af pladsmangel flyttede landinspektørforetningen til Butikstorvet i 1964. Herefter købte Haarby kommune bygningen, som efterfølgende har været brugt som dagcenter for kommunens ældre beboere, som legestue for børnehavebørn og som kommunal ungdomsklub.

Haarby Kro

Haarby Kro har ligget på samme sted og blev omtalt første gang i 1500-tallet. Dens data regnes dens data dog først fra 1659, hvor den bliver kongelig privilegeret. Kroen bestod på det tidspunkt af bindingsværk med stråtag og tilhørende rejsestald samt en mindre købmandsbutik/landhandel, som var forpagtet ud.

Den 22. oktober 1907 blev kroen solgt til cykelhandler og staldforpagter Christian Rasmussen, Vester Skerninge. Ved en brand i maj 1946 forsvandt de gamle bygninger. Det eneste der stod tilbage efter branden var en sal, som var bygget til i 1925. Anden generation Bent og Ester Rasmussen (Bent var søn af Laura og Christian Rasmussen) var kommet til og de stod som bygherrer ved opførelsen af den nye kro, hvor genopbygningen startede i 1947 og der blev ved den lejlighed bygget 12 værelser til udlejning. I 1952 udvidedes med kroen med en sal med plads til 300 gæster.

Købmand Bender

Køber i 1891 en manufakturforretning, der lå i en sidelænge til Kroen. I samme længe lå også en kolonialforretning. Facaden vendte ud mod Linien.

I 1897 flytter han forretningen over i et nybygget hus på hjørnet af Algade og Tværvej og udvider varesortimentet med kolonialvarer. Han fastholder butikken ved kroen som lager, indtil kroen brænder i 1946.

En søn overtager forretningen og driver den til 1964, hvor Kurt Spangtofte køber ejendommen og omdanner butikken til en isenkramforretning.

Hjørnejendommen Algade-Tværvej

I 50'erne og 60'erne havde Jørgen Rasmussen sadelmagerforretning/værksted i ejendommen. Kurt Spangtoft købte ejendommen i 1973 og lejede den ud til Vagn Holm Hansen i 1974, der drev en manufakturforretning frem 1987. Tøjforretningen MICHELLA drev forretning frem til 1995, hvorefter apoteket overtog huset.

Haarby Boligmontering

Oprindeligt forsamlingshus, bygget i 1887. Byggeriet blev finansieret ved at udstede partsbreve á 10 kroner/styk.

Poul Brun Hansen køber det nedlagte forsamlingshus i 1957. Salget gav et overskud på kr. 4000. Disse penge blev sat i en fond.

Poul Brun Hansen omdannede huset til Haarby Boligmontering.. Forretningen udvidedes i 1979 ved køb af Algade 21, hvor der var en slagterforretning.

I 2014 købte Ivan Andersen forretningen af Poul Brun Hansens enke.

Teknisk Skole

Håndværkerforeningen for Haarby og Omegn stod for opførelsen af bygningen, som blev indviet 8. februar 1955. Byggeprisen var 126.298 kr. Det var også

Håndværkerforeningen, der finansierede byggeriet, hvis formål var at danne ramme om undervisning af unge håndværkere under uddannelse. Indtil da foregik undervisningen af lærlinge i Haarby Gamle Skole (lægehuset). I 1960 købte kommunen bygningen til brug for Haarby Folke- og Realskole.

Mejeriet (Haarby Andelsmejeri)

Haarby Mejeri oprettedes som fællesmejeri i 1883, men overgik til andelsmejeri i 1887.

Bygningerne lå hvor svømmehallen ligger i dag og havde indkørsel fra Strandgade mellem hus nr. 15 og 19.

I 1952 blev der bygget et nyt mejeri og de gamle bygninger blev derefter anvendt til andet formål, indtil de i 1977 måtte vige til fordel for Haarbys nye svømmehal.

Samtidig blev vejen ud til Strandgade nedlagt. Det nye mejeri har indkørsel fra Skolevej.

Niels Ullerup var den sidste bestyrer ved andelsmejeriet, der stoppede som andelsmejeri i 1967, inden Løgismose Gods købte bygningerne og startede deres produktion af bl.a. rygeost.

Anlæg og springvand ved Kildevej

Hvor Haarby Grillen ligger i dag var der tidligere et anlæg med springvandsbassin, der var blevet anlagt og vedligeholdt af Haarby Borgerforening. I forbindelse med udvidelse af vejen i 1949 gennemførtes en ekspropriationsforretning, og anlægget blev flyttet til den nuværende placering over for Apoteket. Håndværkerforeningen istandsatte i 1966 anlægget og der blev etableret et nyt springvand (muslingeskal).. Det var også i dette anlæg, at Grundlovsegen blev plantet 1949.

Haarby Telefoncentral

Dagmar Christensen bestyrede centralen fra 1938 til 1967, hvor centralen blev automatiseret. Efter automatiseringen købte Dagmar Christensen og hendes mand Axel Christensen ejendommen, der i dag ejes af Claus Poulsen.

Apoteket.

Apoteker H. C. Grønbech lod i 1915 bygningen opføre.
I 1995 flyttede apoteket til Algade 33.

Ferguson/Netto

Hvor Netto ligger i dag, blev der 1951 opført en bygning, som rummede Haarby Rutebilstation og Haarby Traktor- og Motorkompagni. Familien Brok Jørgensen ejede firmaet frem til 1992. Først hed firmaet i daglig tale Ferguson. Det blev senere til Lada, da det blev det mest kendte salgsobjekt. De sidste ejere, der havde Peugeot, solgte ejendommen, hvor Netto i dag er opført.

Nordea.

Tidligere lå der en forretningsejendom helt ud mod gaden. Butiksejeren Hans Jørgen Hansen havde et meget bredt varesortiment, der var trikotage, manufaktur og øl og vin.

I 1960 bliver den nuværende bygning opført. I en kort periode rummer huset Kurt Spangtofts isenkram, H. Møller Thomsens tøjforretning og Amtssparekassen. I 1964 flytter isenkræmmeren til den nuværende adresse.

Da Møller Thomsen stoppede overtog Amtssparekassen hele bygningen.

Fynske Bank

Fyns Stiftamt gav i år 1900 tilladelse til, at der kunne oprettes et apotek i Haarby. Apoteket havde de første 15 år til huse i denne bygning.

Bygningen er opført i 1901. Siden 1915 har Vestfyns Bank – nu Fynske Bank – haft til huse i ejendommen.

Ved en bankudvidelse omkring 1960 måtte en barber- og tobaksforretning, som havde til huse i sidefløjen ud mod Toftevej, flytte.

Haarby Brugsforening

I 1932 startede Brugsen i Algade 28 - det gamle Netto. Her havde ligget en købmands- og en manufakturforretning, som blev revet ned for at give plads til Brugsen. I 1965 flytter Brugsen over gaden til sin nuværende placering. I den forladte butik opretter Børge Nielsen møbelforretning, som igen afløses af Netto i 1995.

For at skaffe plads til den nye brugsforening måtte flere butikker lade livet: Skomager Jørgensen, Blikkenslager Markussen, Hansa-gartneren og Fiskemanden.